

Pierre Kartner kreeg inspiratie in 't Schippershuis

Het kleine café dat de hele wereld kent

Hoorn moet je voelen!

Hoorn heeft 650 jaar stadsrechten. In het feestjaar 2007 duiken we terug in de geschiedenis van de stad. Vandaag: Het verhaal achter 'In 't kleine café aan de haven', van Vader Abraham.

Hier was het. Aan het tafeltje meteen naast de deur. Vader Abraham gaat opnieuw zitten op het plekje waar ooit zijn wereldhit ontstond. In het kleine café aan de haven. Laat half Hoorn nou altijd gedacht hebben dat het in De Volendammer was. Niet dus. 't Schippershuis, recht daartegenover, was de inspiratiebron van de smurfenvader. Eigenlijk zat hij gewoon te wachten, op die regenachtige middag in 1975. Pierre Kartner, zanger, liedjesmaker en de man achter Vader Abraham, had een afspraak met een fotograaf. Die kwam niet opdagen, wat de artiest tijd genoeg bood om mijmerend wat uit het raam te kijken. Hij overzag de haven, hoorde binnen de biljartballen tikken en raakte gevangen in de sfeer. Vanuit dat gevoel ontstonden de woorden en de muziek van een klassieker.

„Door het gezellige en het goede dat in de lucht hing, zat ik er wel lekker ontspannen”, vertelt de bard van Breda. „Er hing een stemming waarin iedereen zich thuis voelde. Niemand die moeilijk deed, gewoon een biertje drinken met elkaar en verder geen gezeur. Precies wat iedereen verwacht van een paar uurtjes gezelligheid.”

Om de tijd te doden, schreef hij die indrukken op een bier-viltje. En toen de inspiratie bleef stromen, kwam daar nog een tweede viltje bij. Die viltjes en de herinneringen die eraan zaten nam hij mee naar huis. Daar heeft het idee meer dan een jaar ergens achter in zijn hoofd gesudderd.

„Heel vaak zat ik te piekeren wat ik nou met dat bewaarde beeld van dat havenkroegje moest doen. Tot ik een keer midden in de nacht de ingeving kreeg. Toen spatte het er binnen een half uur uit. De tekst en de muziek stroomden zo uit mijn pen op papier. Die paar uurtjes in Hoorn stonden me ineens weer glashelder voor de geest. Het was alsof de sfeer van de haven steeds met me was meegevoerd.”

Nadat het lied op papier stond,

dacht hij eerst dat het een geschikt nummer voor Imca Marina zou zijn. „Maar haar manager zag het niet zitten. 'Geef het maar aan Herman van Veen', zei hij. Toen dacht ik: 'Dan doe ik het zelf'. Ik veranderde iets aan de tekst en zong het voor het eerst bij de KRO op de radio, bij Hans van Willigenburg. Het publiek reageerde meteen razend enthousiast. Aan het eerste applaus merkte ik al dat ik met dit lied iets bijzonders in handen had.”

Carnavalsstijd

Het was begin 1976. Midden in de carnavalstijd. In een impuls besloot hij 'In 't kleine café aan de haven' direct uit te brengen. Niet handig, bleek achteraf. Want in de concurrentie van feestkrakers sneeuwde het bezongen cafeetje onder. Het lied stond maar een paar weken in

Vader Abraham weer even terug in 't Schippershuis, in 2002, waar de versie van André Rieu (rechts) ten doop werd gehouden. foto marcel rob

De single uit 1976 bereikte de zestiende plek in de hitparade.

de hitparade en kwam nooit hoger dan de zestiende plaats. De echte waardering voor het nummer kwam pas later, toen buitenlandse artiesten het op hun repertoire namen. De cijfers kent hij uit zijn hoofd. De ode aan de havenkroeg is in vijftig talen op tekst gezet. Over de hele wereld brachten

181 artiesten het uit op plaat of cd. Van Nana Mouskouri tot James Last, van Peter Alexander tot The Dubliners. Van operetewals tot folksong, van schlager tot hardrockballad. „En dan heb ik het alleen nog maar over de versies die netjes aan me worden gemeld, want als ze het in het Oostblok of Zuid-

Amerika opnemen, moet je altijd maar afwachten of je daar ooit iets van te horen krijgt.” Kartner is ook niet met elke versie even gelukkig. Bij het aanhoren van de Duitse zanger die de tekst verdraaide om er een loflied op de wc van te maken, kromde Vader Abraham de tenen. „Maar die gekke Berlijner verkocht er toch maar mooi 400.000 platen van.” Waarbij de tenen in Breda zich weer wat ontspanden, want van elk verkocht exemplaar krijgt de componist zijn deel. In 2002 liet walskoning André Rieu zijn vioolsnaren nog dansen op de driekwartsmaat van het kleine café. Met een gevolg van vijftig muzikanten en danseressen streek de dirigent neer in 't Schippershuis om de cd met zijn versie ten doop te houden. Vader Abraham zelf kreeg hierbij een ererol. Glun-

Programma

Op de Rode Steen, voor het Westfries Museum, wordt zaterdag 21 april de Hoornse tulp ten doop gehouden. Om 15.45 uur wordt deze speciale tulp onthuld door de ambassadeur van Turkije, Selahattin Alpar. Vervolgens wordt de tulp gedoopt door wethouder Jan de Boer en Paul Botman sr. van Tulpenselectie.nl, de leverancier van de tulp. Op diezelfde dag wordt het Historisch Museum Turkije-Nederland in de Wisselstraat heropend. In het Westfries Museum begint een tentoonstelling over de geschiedenis van de tulp als ornament in de Nederlandse kunst. Deze duurt tot 27 mei.

derend zag hij hoe de vaste jongens aan de bar weer ouderwets inhaakten op zijn liedje. Aan het Hoornse tafeltje waar het allemaal begon, schudt hij de verklaringen voor het tijdloze succes zo uit zijn mouw. „Het is een warme melodie, die in je hoofd blijft zitten. Het sluimert wat rond en vindt dan een plek in je geheugen. Net zoals 'Stille nacht, heilige nacht' dat doet.”

Vriendschap

„De tekst benoemt het verlangen naar veiligheid. Die hang naar vriendschap en warmte kent geen grenzen. Het verlangen naar geborgenheid is overal ter wereld herkenbaar. In die zin is het Hoornse cafeetje een tijdloos voorbeeld voor alle havenkroegen.” Hoe tijdloos? Dat bewees Vader Abraham in september 2003. Toen zong hij 'In 't kleine café aan de haven' op het Lowlands Festival in Biddinghuizen. Een publiek van achttienduizend jongeren bleek het refrein uit het hoofd te kennen. In 't Schippershuis nemen ze er daar nog eentje op.

JAN VRIEND